

4

P R O T O K Ó Ł Nr 3/89

z posiedzenia Państwowej Komisji Wyborczej
w dniu 9 maja 1989 r.

Porządek dzienny posiedzenia:

1. Rozpatrzenie odwołania Spółdzielczego Zakładu Ubezpieczeń "Westa" w Łodzi od decyzji Okręgowej Komisji Wyborczej Nr 62 w Łodzi o odmowie prawa do zgłoszenia kandydata na posła.
2. Rozpatrzenie wątpliwości okręgowych i wojewódzkich komisji dot. interpretacji przepisów Ordynacji wyborczej i udzielenie wyjaśnień.
3. Rozpatrzenie informacji o przygotowaniach do wyborów w obwodach zamkniętych Ministerstwa Obrony Narodowej (realizacja art. 16 i 17 Ordynacji wyborczej do Sejmu).
4. Sprawy różne.

Obecni na posiedzeniu:

Przewodniczący

Państwowej Komisji Wyborczej - Alfons Klafkowski

Zastępcy Przewodniczącego

Państwowej Komisji Wyborczej:

- Bernard Widera
- Edward Zgłobicki
- Andrzej Zoll

Sekretarz

Państwowej Komisji Wyborczej - Jerzy Breitkopf

Członkowie

Państwowej Komisji Wyborczej:

- Piotr Andrzejewski
- Barbara Blicharz
- Jerzy Ciemniowski
- Roman Drecki
- Józef Kliś
- Tadeusz Knap
- Tadeusz Kojder
- Anatol Lawina

- Wojciech Obarski
- Wacław Sutkowski
- Małgorzata Średzińska
- Zofia Wasilkowska
- Marek Wiśniewski
- Janina Zakrzewska

Lista obecności stanowi załącznik do protokołu (zał. nr 1).

Na posiedzeniu ponadto byli obecni:

Dyrektor Biura	
Rad Narodowych KRP	- Miłosz Wilkanowicz
Wicedyrektor Biura	
Prawnego KRP	- Grażyna Ignaszczak
Dyrektor-Rzecznik	
Prasowy KRP	- Bohdan Szcześniak
Doradca Szefa	
Kancelarii Rady Państwa	- Andrzej Kozik

Posiedzeniu przewodniczył Alfons Klafkowski - Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej.

Do pkt. 1 porządku obrad:

Przewodniczący Komisji - Alfons Klafkowski odczytał odwołanie Spółdzielczego Zakładu Ubezpieczeń "Westa" w Łodzi, od decyzji Okręgowej Komisji Wyborczej Nr 62 w Łodzi o odmowie przyjęcia zgłoszenia kandydata na posła z uwagi na to, że "Westa" nie jest uprawniona do zgłoszenia kandydatów na posłów na podstawie art. 41 ust. 1 pkt 2 Ordynacji wyborczej do Sejmu.

W wyniku dyskusji, w której uczestniczyli: Piotr Andrzejewski, Jerzy Breitkopf, Jerzy Ciemniowski, Alfons Klafkowski i Andrzej Zoll - Państwowa Komisja Wyborcza podtrzymała stanowisko Okręgowej Komisji Wyborczej Nr 62 w Łodzi uznając, że ze względu na główny cel swej działalności "Westa" nie może być trakto-

wana jak organizacja społeczna, o której mowa w ar. 41, ust. 1 pkt 2 Ordynacji wyborczej do Sejmu.

Odwołanie stanowi załącznik do protokołu (zał. nr 2).

Do pkt. 2 porządku obrad:

Przewodniczący Komisji poinformował, że w związku z protestem skierowanym do Okręgowej Komisji Wyborczej nr 98 w Toruniu dot. niedopuszczenia przez organa MO w dniu 1 maja 1989 r. do odbycia kampanii wyborczej pod znakami KPN przez ob. Mariolę Wagner - Okręgowa Komisja Wyborcza nr 98 wystąpiła z zapytaniami do Państwowej Komisji Wyborczej:

- jak praktycznie realizować artykuł 41 ust. 1 pkt 3 Ordynacji wyborczej do Sejmu PRL X kadencji, na lata 1989-1993 oraz zadania okręgowej komisji wyborczej w dziedzinie nadzoru nad przestrzeganiem ww. przepisu?
- czy w działaniach Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Toruniu nastąpiło naruszenie prawa w związku z rozwiązaniem zgromadzenia zorganizowanego pod znakami KPN w celu zbierania podpisów dla kandydatki na posła ob. Marioli Wagner?

W wyniku dyskusji, w której uczestniczyli: Piotr Andrzejewski, Roman Drecki, Anatol Lawina, Edward Zgłobicki, Andrzej Zoll, Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła udzielić OKW w Toruniu, wyjaśnienia, którym Komisja ta winna kierować się przy rozpatrzeniu protestu i ocenie faktów.

"Realizacja prawa zgłaszania kandydatów przewidziana w art. 41 ust. 1 pkt 3 Ordynacji wyborczej do Sejmu oraz art. 6 ust. 2 Ordynacji wyborczej do Senatu może następować w ramach zgromadzenia chronionego co do swej dopuszczalności przez art. 98 Ordynacji wyborczej do Sejmu. Kandydat na posła bądź senatora może prezentować swoje poglądy polityczne i społeczne tylko w ramach nienaruszania zasad wolności słowa i dźwięku wynikających z art. 2 ustawy o kontroli publikacji i widowisk".

Wyjaśnienie to Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła podać w komunikacie PAP.

Następnie Przewodniczący zapoznał członków Komisji z zapytaniem Wojewódzkiej Komisji Wyborczej w Białej Podlaskiej

- czy w zgłoszeniu kandydata w rubryce "adres zamieszkania" wystarczy podać tylko nazwę wsi, nie podając numeracji domów?

WKW w Białej Podlaskiej zakwestionowała zgłoszenie uznając, że winien być podany numer domu.

Państwowa Komisja Wyborcza wyraziła opinię, iż podanie w rubryce "adres zamieszkania" nazwy miejscowości jako miejsca zamieszkania wyborcy popierającego zgłoszenie jest wystarczające dla identyfikacji mieszkańców wsi i spełnia wymogi art. 42 ust. 2 Ordynacji wyborczej.

W związku z tą kwestią Zastępca Przewodniczącego Komisji Andrzej Zoll zgłosił wątpliwości czy na wszystkich kartach zgłoszenia kandydata muszą być pełne informacje o kandydacie, o których mowa w art. 41 ust. 2 Ordynacji wyborczej do Sejmu.

Komisja uznała, że Ordynacja nie wymaga, aby na każdej karcie zgłoszenia były wyszczególnione wszystkie dane o kandydacie, lecz z treści zgłoszenia i jego części składowych wynikać powinno, iż wyborcy podpisujący zgłoszenie byli jednoznacznie poinformowani, któremu kandydatowi udzielają poparcia.

Przewodniczący Komisji przedstawił kolejne zapytanie, które wpłynęło telefonicznie z Okręgowej Komisji Wyborczej w Bydgoszczy

- czy Wojewódzki Związek Gminnych Spółdzielni "Samopomoc Chłopska" jest uprawniony do zgłaszania kandydatów na posłów wg zasad określonych w art. 41 ust. 1 pkt 2 Ordynacji wyborczej do Sejmu?

Z uwagi na potrzebę dokonania szczegółowej analizy przepisów prawa regulujących sytuację prawną związków spółdzielczych, Komisja postanowiła zająć stanowisko na następnym posiedzeniu. Na zapytanie Wojewódzkiej Komisji Wyborczej w Białej Podlaskiej

- czy Wojewódzki Zarząd OSP w świetle art. 6 ust. 1 Ordynacji wyborczej do Senatu, jest podmiotem uprawnionym do zgłaszania kandydatów na senatorów?

- Państwowa Komisja Wyborcza udzieliła odpowiedzi twierdzącej.

Zastępca Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej Andrzej Zoll przedłożył, adresowane do PKW protesty Komitetu Obywatelskiego "Solidarność" dot.:

- 1/ zbierania dowodów osobistych junaków obrony cywilnej i sporządzania na ich podstawie list z podpisami wyborców w Oddziale Obrony Cywilnej 45-6 w Warszawie, przy ul. Erazma Ciołka, a także fałszowania podpisów wyborców - junaków,
- 2/ dokooptowywania na terenie województwa katowickiego do składów komisji wyborczych osób pełniących funkcje pełnomocników oraz zapowiedzi włączenia do ustalenia wyników głosowania rachmistrzów,
- 3/ nieprzyjęcia do składów obwodowych komisji wyborczych w gminie Elbląg, w Pionkach i w Ostaszowie osób delegowanych przez Komitety Obywatelskie "Solidarność".

Państwowa Komisja Wyborcza uznała, że protest dot. zbierania dowodów osobistych i fałszowania podpisów w OOC 45-6 w Warszawie należy skierować do organów prokuratury w celu wszczęcia postępowania.

W odpowiedzi na sygnały z woj. katowickiego, Komisja postanowiła przypomnieć w komunikacie PAP z posiedzenia, że do prac wyborczych uprawnieni są wyłącznie członkowie komisji wyborczych powołani przez prezydium rad narodowych.

Protest dot. składów obwodowych komisji wyborczych w Pionkach, Ostaszowie i gm. Elbląg będzie przez służby KRP wyjaśniony i o wyniku Komisja zostanie poinformowana na następnym posiedzeniu.

Członek Komisji Piotr Andrzejewski zgłosił, że w dniu 8 maja 1989 r. był w Gdyni i tam został poinformowany, że w Okręgu Wyborczym Nr 22 dokonano włamania do biura wyborczego Obywatelskiego Komitetu "Solidarność", zniszczono plakaty, listy. Sprawę zgłoszono Urzędowi Spraw Wewnętrznych w Gdyni. W związku z tą sprawą Piotr Andrzejewski wnioskował, by Państwowa Komisja Wyborcza zwróciła się do Ministra Spraw Wewnętrznych o wzmocną ochronę biur i lokali wyborczych, w celu zapobieżenia

podobnym incydentom i zapewnienia właściwej atmosfery w okresie kampanii wyborczej.

Państwowa Komisja Wyborcza przychyliła się do wniosku Piotra Andrzejewskiego i postanowiła skierować stosowne wystąpienie do Ministra Spraw Wewnętrznych.

Do pkt. 3 porządku obrad:

Informacje o przygotowaniach do wyborów w obwodach zamkniętych Ministerstwa Obrony Narodowej złożył Zastępca Szefa Głównego Zarządu Politycznego Wojska Polskiego - członek Komisji Tadeusz Kojder.

Informacja stanowi załącznik do protokołu (zał. nr 3).

W dyskusji, do złożonej informacji ustosunkowali się: Piotr Andrzejewski, Jerzy Ciemniowski, Roman Drecki, Anatol Lawina, Wacław Sutkowski, Zofia Wasilkowska, Bernard Widera, Janina Zakrzewska i Andrzej Zoll.

Dyskusja koncentrowała się na problemach: składu komisji wyborczych w obwodach zamkniętych, prowadzenia kampanii propagandowej i prezentacji kandydatów na terenie obwodów w jednostkach wojskowych, przekazywania wyników głosowania w obwodach zamkniętych i postępowania z tymi wynikami na szczeblu komisji okręgowych i wojewódzkich, podania do publicznej wiadomości wyników głosowania w obwodach zamkniętych, systemu przekazywania i wglądu w wyniki głosowania w obwodach zamkniętych MON i MSW przez pełne składy komisji okręgowych i wojewódzkich.

W związku z zasygnalizowaną przez Tadeusza Kojdera możliwością powołania resortowej inspekcji wyborczej MON i MSW - Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła potrzebę powołania takiej inspekcji dla zbadania stanu przygotowań obwodów do wyborów.

Konkludując, wobec rozbieżności poglądów, Przewodniczący Komisji zaproponował, by informacja złożona przez Tadeusza Kojdera była wstępem do dyskusji, która będzie kontynuowana na posiedzeniu w dniu 12 maja br. Przewodniczący Komisji zwrócił się do Tadeusza Kojdera o przedstawienie na następnym posiedzeniu konkluzji dot. wyżej wymienionych spraw: stworzenia równych szans

na otwartych spotkaniach z wyborcami wszystkim kandydatom na posłów i senatorów, personalnych kontaktów kandydata z wyborcami oraz ustalania wyników głosowania i wyników wyborów.

Do pkt.4 porządku obrad:

Zastępca Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej Andrzej Zoll zwrócił uwagę, że w "Wytycznych" Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 4 maja 1989 r. pominięto przyjęte przez Komisję ustalenia, że w protokołach z głosowania, w rubryce "uwagi", będzie zamieszczana informacja o liczbie osób dopisanych do spisów wyborców w dniu głosowania na podstawie "zaświadczeń o prawie do głosowania" i dowodów osobistych. Przewodniczący Komisji poinformował, że jest to przeoczenie i w najbliższym czasie to zalecenie PKW zostanie przekazane komisjom wyborczym.

Andrzej Zoll zaproponował ponadto, by w opracowywanej "instrukcji" dot. sposobu postępowania przy ustalaniu wyników głosowania, dodatkowo szczegółowo określić sposób w jaki komisja obwodowa dokonuje obliczenia głosów oddanych na poszczególnych kandydatów, tak by zapewniało to udział wszystkich członków komisji w obliczaniu wszystkich głosów. Zgłosił również wniosek, by w protokole - w uwagach - podawać także liczbę kart wydanych wyborcom przez obwodową komisję wyborczą.

Komisja przyjęła ustalenie o potrzebie uzupełnienia "Wytycznych" z dnia 4 maja br. o zalecenie podawania w protokołach, w rubryce "uwagi" liczby wyborców, którym wydano karty do głosowania.

Anatol Lawina zaznaczył, że w protokołach należałoby zamieszczać informacje z ilu kart składa się protokół.

Wojciech Obarski zwrócił się do Państwowej Komisji Wyborczej o wyjaśnienie, czy Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych i Wojewódzkie Porozumienia Związków Zawodowych mają prawo zgłaszać kandydatów w trybie określonym w art. 41 ust. 1 pkt 2 Ordynacji.

Stwierdził, że ma sygnały, iż okręgowe komisje wyborcze w Rzeszowie, Nowym Sączu i Lublinie kwestionują uprawnienia WPZZ do zgłaszania kandydatów.

Komisja uznała za nie budzące wątpliwości prawo zgłaszania kandydatów przez OPZZ, natomiast uprawnienia WPZZ postanowiła rozpatrzyć na następnym posiedzeniu, po ewentualnym wpłynięciu odwołań od uchwał komisji wyborczych.

Andrzej Zoll zgłosił wniosek o przekazanie członkom Komisji informacji o składach obwodowych komisji wyborczych.

Wg oświadczenia Miłosza Wilkanowicza - dyrektora Biura Rad Narodowych KRP informacja będzie podana członkom Komisji na posiedzeniu w dniu 12 maja br.

Anatol Lawina zapytał jakie czynności podjęto w związku z protestem w sprawie płk. Kwiatkowskiego. Przewodniczący Komisji poinformował, że protest przesłał do Komisji Porozumiewawczej.

Na tym posiedzenie zakończono.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Alfons Klafkowski
Alfons Klafkowski

Sporządziła:

Mirosława Elerowska
gł. specjalista
w Biurze Rad Narodowych

L I S T A O B E C N O Ś C I
 członków Państwowej Komisji Wyborczej
 na posiedzeniu w dniu 9 maja 1989 r.

Lp.	Nazwisko i imię	Funkcja	Podpis
1	Klaffkowski Alfons	Przewodniczący	<i>Alfons Klaffkowski</i>
2	Czarzasty Zygmunt	Zastępca przewodniczącego	
3	Widera Bernard	Zastępca przewodniczącego	<i>B. Widera</i>
4	Zgłobicki Edward	Zastępca przewodniczącego	<i>E. Zgłobicki</i>
5	Zoll Andrzej	Zastępca przewodniczącego	<i>A. Zoll</i>
6	Breitkopf Jerzy	Sekretarz	<i>J. Breitkopf</i>
7	Andrzejewski Piotr	Członek	<i>P. Andrzejewski</i>
8	Blicharz Barbara	Członek	<i>B. Blicharz</i>
9	Ciemniewski Jerzy	Członek	<i>J. Ciemniewski</i>
10	Drecki Roman	Członek	<i>R. Drecki</i>
11	Kliś Józef	Członek	<i>J. Kliś</i>
12	Knap Tadeusz	Członek	<i>T. Knap</i>
13	Kojder Tadeusz	Członek	<i>T. Kojder</i>
14	Kupper Wacław	Członek	<i>W. Kupper</i>
15	Lawina Anatol	Członek	<i>A. Lawina</i>
16	Obarski Wojciech	Członek	<i>W. Obarski</i>
17	Sutkowski Wacław	Członek	<i>W. Sutkowski</i>
18	Średzińska Małgorzata	Członek	<i>M. Średzińska</i>
19	Wasilkowska Zofia	Członek	<i>Z. Wasilkowska</i>
20	Wiśniewski Marek	Członek	<i>M. Wiśniewski</i>
21	Zakrzewska Janina	Członek	<i>J. Zakrzewska</i>